

**UCHWAŁA Nr XLVIII/364/21
RADY GMINY DZIAŁDOWO**

z dnia 30 grudnia 2021 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 20201 r. poz. 1372 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r. poz. 1119) Rada Gminy Działdowo uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Działdowo na 2022 rok stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Działdowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Krystyna Wasiak

Załącznik do uchwały Nr XLVIII/364/21
Rady Gminy Działdowo
z dnia 30 grudnia 2021 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH GMINY DZIAŁDOWO
NA 2022 ROK**

I. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO ORAZ PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY DZIAŁDOWO

Gmina stanowi wspólnotę samorządową utworzoną z mocy prawa przez mieszkańców zamieszkujących określone terytorium. Gmina zajmuje się szeregiem działań, które są mniej dostrzegalne na co dzień, jednak bardzo istotne w obszarze działania wspólnoty samorządowej. Do tych zadań zaliczamy działania w zakresie pomocy społecznej, polityki prorodzinnej, ochrony zdrowia oraz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W Gminie Działdowo działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który realizuje zadania z zakresu szeroko pojętej pomocy rodzinom zamieszkałym na terenie Gminy Działdowo. Rodzinom i osobom udzielona została pomoc w formie świadczeń pieniężnych: zasiłek stały, okresowy, celowy, świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” oraz w formie świadczeń niepieniężnych: usługi opiekuńcze, schronienie, dożywianie w szkole w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”, praca socjalna. Do 30 września 2021 r. z ww. pomocy GOPS skorzystało 212 rodzin,

Rodziny otrzymały pomoc w formie:

1. Zasiłku stałego – 30 rodzin,
2. Zasiłku okresowego – 118 rodzin,
3. Zasiłku celowego – 45 rodzin,
4. Specjalnego zasiłku celowego – 5 rodzin,
5. Zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego – 2 rodziny,
6. Dożywiania dzieci w szkole – 83 rodziny,
7. Schronienia – 1 osoba,
8. Usług opiekuńczych – 11 rodzin.

Ww. rodziny otrzymały pomoc z powodu:

- bezrobocia – 137 rodzin,
- długotrwałej choroby – 37 rodzin,
- niepełnosprawności – 45 rodzin,
- alkoholizmu – 1 rodzina,
- wielodzietności – 29 rodzin,
- potrzeby ochrony i macierzyństwa – 30 rodzin,
- innych niż ww., m.in. bezdomności – 4 rodziny, zdarzenia losowego – 2 rodziny, trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego 1 osoba.

W jednej rodzinie może wystąpić kilka powodów przyznania pomocy, np. bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba etc.

W okresie od 1 października 2020 r. do 30 września 2021 r. z pomocy w formie dożywiania w szkołach w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” skorzystało 193 dzieci. Z pomocy psychologa w okresie od stycznia do września 2021 r. skorzystało 13 osób. Nieprzerwalnie od roku 2019 działa punkt konsultacyjny bezpłatnych porad prawnych dla rodzin, w których występują problemy alkoholowe, przemocowe i inne dysfunkcje. Z bezpłatnych porad prawnych korzysta wiele osób i rodzin z terenu gminy Działdowo. Pomoc dla tych osób jest prowadzona przez radcę prawnego, obejmuje zakres porady, pomocy w napisaniu pisma/wniosku czy stworzenia innego dokumentu prawnego.

Gmina Działdowo jest organem prowadzącym dla:

- siedmiu szkół podstawowych z 10 oddziałami przedszkolnymi, oraz punktu przedszkolnego z dwoma oddziałami przedszkolnymi.

Ogółem w Gminie wg. stanu na 30 września 2021 r. jest 937 uczniów szkół podstawowych oraz 205 dzieci uczęszczających do oddziałów przedszkolnych. (*źródło SIO, stan na 30.09.2021 r.*)

Jedna ze szkół podstawowych od września 2021 r. jest placówką oświatową o obniżonej strukturze obejmuje klasy I-III oraz oddział przedszkolny.

Dzięki realizowanym programom profilaktycznym w szkołach we współpracy z GKRPA i innymi instytucjami tj. poradnia psychologiczno – pedagogiczna, KPP wiedza uczniów z zakresu szkodliwości używania substancji alkoholowych jest na wysokim poziomie o czym świadczą wnioski z przeprowadzonej diagnozy społecznej. W rekomendacjach diagnozy czytamy: skala uzależnień wśród badanych uczniów z terenu gminy Działdowo nie przybiera dużych rozmiarów. Pozytywne wyniki to przede wszystkim efekt inicjatyw edukacyjnych ze strony środowiska szkolnego, dlatego też w roku 2022 należy kontynuować działalność związaną z zajęciami pozalekcyjnymi- profilaktycznymi.

Jak wskazują dane zaprezentowane w diagnozie, wśród uczniów obserwuje się umiarkowaną skalę problemów społecznych – 23,5% uczniów przyznało, że spożywało kiedykolwiek alkohol, dlatego też nadal będą prowadzone systematyczne działania profilaktyczne w jednostkach oświatowych. Łączenie strategii profilaktycznych tj. edukacyjnej, interwencyjnej i informacyjnej zwiększy zainteresowanie uczniów zagadnieniami związanymi z profilaktyką.

Wskazaniem do prowadzenia działaniem w szczególności wśród młodzieży szkolnej jest prowadzenie monitoringu problemów związanych z uzależnieniami poprzez organizowanie spotkań edukacyjnych z uczniami, rodzicami na temat zagrożeń wynikających z używaniem alkoholu i innych substancji zakazanych.

W gminie Działdowo działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która realizuje zadania zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Komisja zrzesza 8 członków, wśród których jest dwóch

specjalistów terapii uzależnienia i współuzależnienia oraz pozostałe osoby, które są przeszkolone z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy oraz metod i środków terapeutycznych w pracy z osobą uzależnioną.

Na terenie Gminy Działdowo obowiązuje Uchwała XLIII/365/18 z dnia 9 sierpnia 2018 r. Rady Gminy Działdowo w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Działdowo.

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosi:

- 50 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % alkoholu oraz piwa
- 40 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18 % (z wyjątkiem piwa),
- 40 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18 %,

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wynosi:

- 15 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % alkoholu oraz piwa,
- 10 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18 % (z wyjątkiem piwa),
- 10 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18 %,

W Gminie Działdowo prowadzonych jest 27 punktów sprzedaży napojów alkoholowych w tym 23 sklepy i 4 lokale gastronomiczne. 18 sklepów posiada zezwolenie na sprzedaż wszystkich rodzajów alkoholi. Dwa lokale gastronomiczne posiadają zezwolenie na sprzedaż alkoholu do 4, 5% oraz pozostałe dwa na sprzedaż alkoholu od 4,5% do powyżej 18%.

Jak wynika z przeprowadzonej diagnozy wskazaniem na rok 2022 jest zwiększenie liczby kontroli punktów sprzedaży alkoholu w celu eliminacji miejsc gdzie osoby niepełnoletnie mogą dokonać zakupu napojów alkoholowych. 17,7% ankietowanych uczniów uważa, że zdobycie/zakup alkoholu na terenie gminy jest możliwy i łatwy.

Z uwagi na powyższe członkowie zespołu kontrolującego oprócz prowadzonych kontroli przestrzegania zasad sprzedaży i podawania napojów alkoholowych we współpracy z GKRPA przeprowadzą szkolenie dla sprzedawców alkoholu na terenie Gminy Działdowo nt. konsekwencji nieprzestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów są środki finansowe budżetu Gminy stanowiące dochody

z tytułu wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze w roku 2021, zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację programu. Zgodnie z art. 18² ww. ustawy środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Obowiązkiem Gminy jest przeznaczanie środków pieniężnych - stanowiących dochody ze wskazanych wyżej opłat - na wykonywanie zadań wynikających z postanowień cytowanej ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Gmina z racji dysponowania wiedzą o problemach swoich mieszkańców oraz dostępnych zasobach, może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do społeczności. Większość zadań jest realizowanych na poziomie Gminy zgodnie z ww. ustawą oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 w obszarze profilaktyki szczególnie uniwersalnej i edukacji społecznej oraz w oparciu o ustawę o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2021 poz. 1956 ze zm.)

Ustawa z dnia 14 lutego 2020 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2021 roku, wprowadziła do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przepisy dotyczące opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, czyli tzw. małpek.

Opłaty wnoszone za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml stanowią w wysokości:

1. 50% dochód gmin, na terenie których jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych;
2. 50% przychód Narodowego Funduszu Zdrowia.

Gmina przeznacza ww. środki na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W odniesieniu do przeznaczania środków pochodzących z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, warto przywołać uzasadnienie projektu (druk sejmowy nr 210): „Wpływy z opłat stanowiące dochód gminy będą przeznaczane na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu

(zatem zadania własne samorządu gminy związane przykładowo z polityką społeczną, zdrowotną lub inne działania związane z profilaktyką lub rozwiązywaniem problemów związanych ze spożyciem alkoholu)”.

Należy również przywołać stanowisko Ministerstwa Zdrowia wyrażone w piśmie skierowanym do Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z dnia 16 października 2020 roku (ZPP.0212.3.2020.DL), w którym to wskazano, że „...zdecydowana większość działań z zakresu lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu, będzie znajdowała odzwierciedlenie w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych.

Adresatami programu są te same lub pokrewne grupy osób. Zasadne jest więc przyjęcie do realizacji zadań w postaci jednego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Nowoczesne podejście profilaktyki, leczenia i rehabilitacji musi zakładać kontekst uzależnień ze względu na upowszechniające się wzory łączenia substancji i przenoszenia uzależnień. Działania i zadania ujęte są w „Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”.

Przedstawiony program adresowany jest do osób uzależnionych od alkoholu, ich rodzin, do dzieci i młodzieży oraz wszystkich, którzy doświadczają przemocy w rodzinie, jak również do ogółu społeczeństwa.

Konsultacje do programu były prowadzone z mieszkańcami, pracownikami GOPS, pracownikami szkoły, członkami GKRPA oraz z podmiotami i instytucjami pracującymi z rodziną, osobą uzależnioną, współuzależnioną i doświadczającą przemocy. Program powstał w oparciu o ww. ustawy, konsultacje, informacje pozyskane z jednostek organizacyjnych Gminy Działdowo oraz w oparciu o diagnozę problemów społecznych przeprowadzoną wśród uczniów, mieszkańców i sprzedawców napojów alkoholowych na terenie gminy Działdowo. Z przedstawionego raportu dot. używania alkoholu przez młodzież wynika, że problem spożywania alkoholu przez młodzież istnieje. Zasadnym, w roku 2022 będzie utworzenie punktu informacyjno – konsultacyjnego w skład, którego wejdą specjaliści: (psycholog, terapeuta, pedagog, profilaktyk społeczny, pracownik socjalny, radca prawny i inne podmioty wg. zapotrzebowania) w ramach zapobiegania i przeciwdziałania uzależnieniom wśród dzieci, młodzieży czy osób dorosłych. Zostanie również zwiększona pomoc dzieciom i rodzinom poprzez tworzenie na świetlicach wiejskich czy innych punktach ogólnie dostępnych dla dzieci i mieszkańców grup wsparcia. Gmina Działdowo jest gminą rozległą

powierzchniowo i dojazd, dla niektórych osób do instytucji wspierających staje się być dużym utrudnieniem. Działania objęte w programie są zgodne z ww. aktami prawnymi oraz rekomendacjami PARPA.

Kontynuowanie realizowanych działań wraz z wprowadzeniem szeroko pojętej pomocy i form wsparcia odbiorców programu przyniesie oczekiwane efekty w postaci minimalizowania problemów społecznych na terenie Gminy.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119). Koordynatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana przez Wójta Gminy Działdowo, która inicjuje działania w zakresie określonym w ust. 1 ww. ustawy.

II. REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z PROFILAKTYKĄ I ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH OBEJMUJE W SZCZEGÓLNOŚCI:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej, prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży – w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych i sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych np. ośrodki terapii uzależnień i współuzależnienia, wspólnoty AA, grupy wsparcia, kluby abstynenta, stowarzyszenia abstynenckie.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowaniu przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.
7. Instytucje zobowiązania do leczenia odwykowego w tym przestrzegania RODO i przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
8. Kompetencje członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.
9. Tryb realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
10. Ograniczenie dostępności alkoholu.

11. Opłata od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml.
12. Zasady wynagradzania członków GKRPA.
13. Finansowanie programu.
14. Realizatorów programu.

III. CELE I FORMY REALIZACJI PROGRAMU

Rozdział 1

Zwiększanie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób dorosłych, młodzieży, dzieci i ich rodzin, uzależnionych, współuzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od alkoholu

Na mocy art. 21 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w zakładach leczniczych podmiotów leczniczych, wykonujących działalność leczniczą w rodzaju świadczenia stacjonarne, całodobowe oraz ambulatoryjne, w rozumieniu przepisów ustawy o działalności leczniczej. Przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nie dopuszczają możliwości leczenia osób uzależnionych poza podmiotami leczniczymi.

1. Przyjmowanie i rozpatrywanie przez GKRPA wniosków/zawiadomień wobec osób uzależnionych od alkoholu/lub osób w stosunku, do których istnieje podejrzenie nadużywania alkoholu i ustalanie sposobu dalszego postępowania w zakresie leczenia.
2. Udzielanie informacji na temat możliwości leczenia uzależnienia, wstępne motywowanie do podjęcia terapii (rozmowy motywująco – profilaktyczne) w placówkach leczenia uzależnień, udzielanie informacji o grupach wsparcia i kierowanie na leczenie odwykowe (specjalistyczne).
3. Rozszerzenie oferty terapeutycznej w zakładach lecznictwa odwykowego.
4. Sporządzanie wywiadów w celu skompletowania dokumentacji do sądu.
5. Podnoszenie kwalifikacji członków GKRPA poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach i seminariach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu.
6. Organizowanie i finansowanie szkoleń, konferencji, superwizji i seminariów o tematyce uzależnień, współuzależnień, przemocy i agresji dla:
  - a) osób pracujących z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi,
  - b) osób pracujących z dziećmi z rodzin, w których występuje problem alkoholowy, dysfunkcja środowiska rodzinnego,
  - c) członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
  - d) członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego,
  - e) nauczycieli i pedagogów,
  - f) pracowników lecznictwa odwykowego,
  - g) rodziców dzieci i młodzieży uzależnionej, współuzależnionej i zagrożonej uzależnieniem,
  - h) kadry pedagogicznej szkół.

7. Finansowanie obozów, wyjazdów i innych form wypoczynku terapeutycznego dla osób uzależnionych i ich rodzin.
8. Kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego wobec osób, które nie chcą dobrowolnie podjąć się leczenia.
9. Pokrywanie kosztów wykonania opinii przez dwóch niezawisłych biegłych w przedmiocie uzależnienia osób kierowanych do sądu – finansowanie opinii biegłych sądowych tj. psychologa i psychiatry w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
10. Pokrywanie kosztów opłaty sądowej od wniosków o wszczęcie postępowania nieprocesowego o zobowiązanie do leczenia odwykowego.
11. Zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówkach lecznictwa odwykowego (książek, broszur, ulotek i innych niezbędnych do pracy z pacjentami).
12. Dofinansowanie remontu i adaptacji placówek w celu zapewnienia odpowiednich warunków materialnych do prowadzenia terapii grupowej i indywidualnej z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi i zagrożonymi uzależnieniem.
13. Dopuszczenie placówek lecznictwa odwykowego – pomoc w uzupełnieniu wyposażenia placówki, która ułatwi realizację programów (wyposażenie w podstawowy sprzęt jak np. alkomat, kserokopiarka, tablica, dyktafon i inne).
14. Dofinansowanie programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia – dofinansowanie różnych form rehabilitacji osób uzależnionych np. aktywizacji zawodowej.
15. Prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Rozdział 2

Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

1. Udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej oraz prawnej rodzinom, w których występuje problem alkoholowy, ograniczenie szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z ww. rodzin.
2. Dofinansowanie/finansowanie punktów konsultacyjnych, doradztwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego oraz profilaktyki społecznej.
3. Dofinansowanie programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem dorosłych dzieci alkoholików.
4. Podejmowanie interwencji i kierowanie spraw do odpowiednich instytucji.
5. Informowanie o chorobie alkoholowej i możliwości podjęcia leczenia.
6. Finansowanie pracy terapeutycznej/socjoterapeutycznej z dziećmi i rodziną, zajęć opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci z grup ryzyka, zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
7. Dofinansowanie zajęć z dziećmi na świetlicach wiejskich – realizowanie różnorodnych form wsparcia np. pomoc w nauce, dożywianie, udział w różnego rodzaju zajęciach rozwojowych i innych, prowadzenie współpracy z rodzicami, opiekunami dzieci oraz szkołami.

8. Dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym/ problemem przemocy oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych.
9. Finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych, profilaktycznych i socjoterapeutycznych.
10. Diagnoza sytuacji całej rodziny i proponowanie pomocy dla wszystkich jej członków, podejmowanie działań w kierunku ograniczenia zaburzeń życia rodzinnego.
11. Współpraca ze szkołami w zakresie wsparcia pedagogicznego i poradnictwa edukacyjnego, współdziałanie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie organizowania dodatkowej opieki oraz pomocy społecznej i psychologicznej dla rodzin i ich dzieci, w których występują problemy alkoholowe i przemoc w rodzinie.
12. Organizowanie lokalnych porad, seminariów i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym.
13. Współpraca z GOPS, szkołą i innymi instytucjami w dokonywaniu naboru dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholowych, niewydolnych wychowawczo na różnorodne formy wypoczynku.
14. Wspieranie Ośrodka Interwencji Kryzysowej w zakresie pomocy ofiarom przemocy domowej.
15. Współdziałanie z instytucjami, placówkami i organizacjami w zakresie działalności służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.
16. Wspieranie działalności grup samopomocowych (w tym grup wsparcia) dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
17. Organizowanie szkoleń dla osób mających kontakt z osobami stosującymi przemoc w rodzinie.

Rozdział 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży

1. Realizacja programów profilaktycznych w tym: widowisk artystycznych, teatralnych, koncertów, konkursów tematycznych, warsztatów, spotkań itp., dotyczących uzależnień, przemocy dla dzieci, młodzieży i rodziców w placówkach oświatowych na terenie gminy. (prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo – wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
2. Udział w finansowaniu szkolnych programów profilaktyki oraz działań zaplanowanych przez placówkę oświatową np. kółka zainteresowań, zajęcia korekcyjno- wyrównawcze, pikniki szkolne, konkursy, itp.
3. Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką alkoholową i rozwiązywaniem problemów społecznych związanych z uzależnieniami, podejmowanie działań edukacyjnych i informacyjnych skierowanych do mieszkańców gminy, wdrażanie ogólnopolskich kampanii.

4. Finansowanie profilaktycznych pozalekcyjnych programów socjoterapeutycznych, zajęć edukacyjno-informacyjnych, sportowych z elementami profilaktyki dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
5. Finansowanie świetlic środowiskowych i szkolnych tj. wyposażanie ich w sprzęt i materiały niezbędne do prowadzenia zajęć.
6. Organizacja i finansowanie wyjazdów dzieci i młodzieży na wycieczki i spektakle teatralno-rozrywkowe i inne o treściach związanych z profilaktyką uzależnień.
7. Finansowanie zimowisk, półkolonii letnich posiadających w swoim programie zajęcia profilaktyczno-terapeutyczne w zakresie problemów alkoholowych i innych uzależnień.
8. Zakup literatury specjalistycznej lub opracowanie materiałów edukacyjnych z zakresu uzależnień dla szkół i bibliotek gminnych oraz ich dystrybucja wśród określonych grup adresatów np. młodzieży, nauczycieli, pracowników służby zdrowia, ofiar przemocy, osób współuzależnionych i uzależnionych od alkoholu.
9. Realizacja tzw. profilaktyki alternatyw angażującej dzieci i młodzież w alternatywne formy spędzania wolnego czasu (Mikołajki, Dzień Dziecka, Dzień Wiosny, Dzień Sportu itp.)
10. Promowanie zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu i innych używek oraz różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez:
  - a) inicjowanie i organizowanie imprez sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych, festynów rodzinnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, których celem jest integracja rodzin i społeczności lokalnej.
  - b) organizowanie atrakcyjnych form czynnego wypoczynku: rajdy i wycieczki krajoznawcze, biwaki, obozy, spotkania edukacyjne/naukowe, socjoterapeutyczne itp.
11. Organizowanie i sfinansowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla pedagogów szkolnych, wychowawców, nauczycieli i rodziców – niezbędnych w procesie wychowania oraz prowadzenia pracy profilaktycznej i terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą.
12. Doposażenie i zakup materiałów dla Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia oraz dla zakładów leczenia odwykowego potrzebnych do pracy z pacjentami (kwestionariusze, ankiety, materiały biurowe itp.), zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów/psychoterapeutów pracujących w ww. placówkach.
13. Działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców. Współpraca z ośrodkami szkolenia kierowców w zakresie włączenia do programów szkolenia kandydatów na kierowców problematyki alkoholowej. Zakup materiałów edukacyjnych min. broszur, plakatów, ulotek, liczników trzeźwości itp.
14. Przeciwdziałanie nietrzeźwości w miejscach publicznych poprzez podnoszenie kompetencji zawodowych przedstawicieli służb kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi.
15. Doposażanie terenów rekreacyjnych, placów zabaw, boisk sportowych na terenie gminy.
16. Wspieranie i koordynowanie pracy interdyscyplinarnych zespołów ds. pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym.

17. Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej, podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców.
18. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych.
19. Zakup materiałów profilaktyczno – edukacyjnych, prenumerat specjalistycznych i czasopism o tematyce zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach w szczególności z problemem alkoholowym itp. oraz innych publikacji.
20. Zakup materiałów i sprzętu niezbędnego do funkcjonowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
21. Prowadzenie stałego i interaktywnego systemu informacji oraz lokalnych kampanii edukacyjnych.
22. Aktywna współpraca z lokalnymi i regionalnymi mediami.

Rozdział 4

Wspomaganie działalności instytucji , stowarzyszeń i osób fizycznych , służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

1. Wspomaganie działalności Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Działdowie oraz Oddziału Leczenia Uzależnień w innych miejscowościach, które świadczą usługi medyczne w zakresie terapii i leczenia osób uzależnionych od alkoholu zamieszkałych na terenie gminy Działdowo.
2. Finansowanie wypoczynku letniego/zimowego dzieci i młodzieży ze środowisk zaniedbanych wychowawczo, rodzin dysfunkcyjnych i z problemem alkoholowym, dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka.
3. Wspieranie klubów abstynenta, współpraca ze stowarzyszeniami abstynenckimi.
4. Realizacja programów profilaktycznych i rehabilitacyjnych dla osób dorosłych.

Rozdział 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

1. Przeprowadzanie odpowiednich czynności wyjaśniających zmierzających do ustalenia osób dopuszczających się naruszaniu przepisów zabraniających reklamy i produkcji napojów alkoholowych oraz zabraniających sprzedaży i podawaniu napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw.
2. Przeprowadzanie odpowiedniego postępowania pozwalającego na zgromadzenie odpowiednich materiałów niezbędnych do występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach związanych z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

1. Współpraca z CIS i KIS w zakresie integracji społecznej i zawodowej, pomoc dot. działań związanych z aktywnością zawodową mieszkańców gminy na rynku pracy.
2. Wspieranie przedsięwzięć mających na celu reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

Rozdział 7

Instytucja zobowiązania do leczenia odwykowego

1. Przetwarzanie danych osobowych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przebiega w sposób zgodny z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w powiązaniu z zapisem RODO z dnia 27 kwietnia 2016 r.
2. Członkowie gminnej komisji zobowiązują się pisemnie – składają oświadczenie do zachowania poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskali przy realizacji zadań związanych z procedurą zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu.
3. Gminna komisja przyjmuje zgłoszenia o przypadku nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
4. Gminna komisja zaprasza na rozmowę osobę, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ww. ustawy i poddania się leczeniu odwykowemu.
5. Gminna komisja podejmuje działania dot. odpowiedniego zmotywowania osoby uzależnionej od alkoholu do rozpoczęcia leczenia i zmiany swojej postawy.
6. Gminna komisja dostosowuje się do nakazania przez sąd doręczenia za pośrednictwem komornika sądowego wniosku o zobowiązanie do leczenia odwykowego osobie, wobec której ten wniosek został złożony.
7. Pokrycie kosztów związanych z tzw. doręczeniem komorniczym i ustaleniem przez komornika adresu osoby, której wniosek będzie doręczony. (art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2018 roku o kosztach komorniczych).

Rozdział 8

Kompetencje członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych

1. Gminna komisja podejmuje pierwszy kontakt z klientem – osobą uzależnioną, zobowiązaną do leczenia odwykowego oraz dorosłym członkiem jej rodziny.
2. Członkowie komisji podejmują skuteczne strategie profilaktyczne, posiadają wiedzę o czynnikach ryzyka i czynnikach chroniących.

3. Wszyscy członkowie komisji posiadają przynajmniej podstawowy poziom interdyscyplinarnej wiedzy z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych w społeczności lokalnej.

Rozdział 9

Ograniczenie dostępności alkoholu

1. Przestrzeganie Uchwał Rady Gminy w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie gminy Działdowo miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz w sprawie ustalenia limitu punktów ze sprzedażą napojów alkoholowych powyżej 4,5 %.
2. Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem zgodności z uchwałami Rady Gminy dotyczącymi limitu punktów sprzedaży i ich lokalizacji.
3. Przestrzeganie zasad wydawania i cofanie zezwoleń na prowadzenie sprzedaży i napojów alkoholowych.
4. Organizacja i finansowanie szkoleń dla sprzedawców alkoholi.

Rozdział 10

Oplata od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml.

Gmina przeznaczając ww. środki na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Zadania realizowane przez gminę w ww. zakresie będą obejmowały działania związane z polityką społeczną, zdrowotną oraz profilaktyką dot. rozwiązywania problemów związanych ze spożyciem alkoholu.

Rozdział 11

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa rada gminy w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych:
  - a) Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje zryczałtowane miesięczne wynagrodzenie za realizację zadań ustawowych wykonywanych podczas posiedzeń GKRPA, pracę oraz udział w posiedzeniach Komisji.

- b) Wysokość wynagrodzenia członków od 1 stycznia 2022 r. ustalona zostaje w trybie i na zasadach określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 września 2021 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2022 roku., i zgodnie z tym zapisem wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.
- członkowie otrzymają wynagrodzenie za udział w każdym posiedzeniu GKRPA.
  - przewodniczącemu i sekretarzowi GKRPA przysługuje wynagrodzenie za pracę w komisji w wysokości 12 % minimalnego wynagrodzenia za pracę,
  - pozostałym członkom 6 % minimalnego wynagrodzenia za pracę.
- c) Wynagrodzenie nie przysługuje, gdy członek komisji wykonuje czynności, o których mowa w pkt.1 a w godzinach pracy i za te godziny otrzymuje wynagrodzenie w ramach stosunku pracy.
2. Podstawą naliczenia i wypłacenia wynagrodzenia, o którym mowa wyżej, jest lista obecności z poszczególnych posiedzeń komisji poświadczona przez Przewodniczącego lub Sekretarza komisji.

Rozdział 12

Finansowanie programu

Środki na realizację zadań własnych Gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w postaci niniejszego Programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Na realizację tych zadań przeznaczona jest w budżecie gminy kwota **228 325,33 zł.**

Szczegółowe zestawienie dochodów i wydatków na realizację Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 zawiera poniższa tabela:

Dział 851, rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi

§ 3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	300,00,-
§ 4010	Wynagrodzenia osobowe	100,00,-
§ 4110	Wydatki na ubezpieczenia społeczne	100,00,-
§ 4120	Składki na fundusz pracy	100,00;
§ 4170	Wynagrodzenia bezosobowe	50 000;
§ 4190	Nagrody konkursowe	29 088,33;
§ 4210	Zakup materiałów i wyposażenia	56 517,00;
§ 4220	Zakup środków żywności	22 283,00;
§ 4300	Zakup usług pozostałych	65 137,00;;
§ 4410	Podróże służbowe krajowe	300,00;
§4430	Różne opłaty i składki	100,00;
§ 4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	4.000,-
§ 4700	Szkolenia pracowników służb cywilnych	300,00,-
RAZEM		228 325,33;

Rozdział 12

Realizatorzy Programu

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Wójt Gminy Działdowo przy współpracy następujących podmiotów:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Działdowie
3. Ośrodek Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Działdowie
4. Policja
5. Placówki oświatowe z terenu Gminy Działdowo
6. Sąd
7. Organizacje pozarządowe
8. Księża